



AZ ELŐTERJESZTÉS SORSZÁMA: 40.

MELLÉKLET: 3 db

TÁRGY: Német nemzetiségi tanösvény létrehozása

ELŐTERJESZTÉS

SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK

2022. február 24-i RENDES ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ:

Dr. Gábor Ferenc jegyző

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

Dr. Horváth Annamária köznevelési referens

ELŐADÓ:

Farkas Pál Györgyné SZNNÖ elnök

KEZELÉSI MEGJEGYZÉS:

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

EGYÉB SZERVEZET:

MEGTÁRGYALTA:

HATÁROZAT SZÁMA:

**Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság
Kultúra, Civil szervezetek, Városmarketing
Bizottság**

**...../2022. (II. ...) határozat
...../2022. (II. ...) határozat**

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

Terjedelem: 1 + 3 oldal

Tisztelt Közgyűlés!

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat (a továbbiakban: Nemzetiségi Önkormányzat) elnöke, Farkas Pál Györgyné, 2022. január 26-án kelt levéllel ismét megkereste Szekszárd Megyei Jogú Város polgármesterét a Nemzetiségi Önkormányzatnak egy német nemzetiségi tanösvény létrehozására kiírt pályázaton való részvételével kapcsolatban.

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata 2015-ben indította el a „Magyarországi német tanösvények” projektet, melynek célja a magyarországi német kultúra és identitás erősítése. A kezdeményezés jegyében további pályázatok kiírására került sor „Hálózatépítés magyarországi német településeken” programpontra alatt, melyet a Német Szövetségi Köztársaság anyagilag is támogat.

Eddig tizenkét tanösvény átadása történt meg, Tolna megyében elsőként és egyedülként Bátaszéken, 2019-ben.

A Nemzetiségi Önkormányzat megyeszékhelyen működő önkormányzatként elsőként szeretné megvalósítani a tanösvényt. A pályázat benyújtásának határideje 2022. március 1.

A tanösvényről és a megvalósítás céljáról, mikéntjéről az előterjesztés mellékletei adnak bővebb tájékoztatást, a <https://lehrpfad.hu> internetes oldalon pedig megtekinthetők a már megvalósult tanösvények.

A Nemzetiségi Önkormányzat törekvése a nemzetiségi kultúra és identitás erősítésére, az információk széleskörű terjesztésére, a turisztikai vonzerő növelésére maximálisan méltányolandó, hiszen e célok megvalósítása nemcsak a német nemzetiségi közösségnek, hanem a város minden polgárának és a Szekszárdra látogatóknak is érdeke. Az elnök tájékoztatása szerint a pályázat készítői komoly szakmai felkészültségükkel igen alapos, lelkiismeretes munkát végeztek már eddig is.

2021-ben a Nemzetiségi Önkormányzat már kérte a támogatást a tanösvény létrehozásához, azonban – az akkor fennálló veszélyhelyzetben a közgyűlés hatáskörében eljáró – polgármester a Kultúra, Civil szervezetek, Városmarketing Bizottság, valamint a Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság véleményének kikérését követően – tekintettel arra, hogy a megvalósítás módját a városkép szempontjából aggályosnak tartotta – határozatban kérte a Nemzetiségi Önkormányzat elnökét, hogy *„kezdeményezze az Országos Német Nemzetiségi Önkormányzatnál a belvárosi és a történelmi városrészek tanösvényei esetén a táblákkal kapcsolatos formai kötöttségek alól felmentést, valamint kérelmezze azt, hogy a táblarendszer egyedi, korszerű, urbanus megjelenéssel kerülhessen megtervezésre és megvalósításra, amiben az interaktivitás is kapjon szerepet”*.

A határozat az előterjesztés 1. számú melléklete.

A tanösvény tervezett hét állomása (Megyeháza, Szentháromság-szobor, Bezerédj utca 5., Szent János és Pál kápolna, Liszt Ferenc Zeneiskola, Deutsche Bühne Ungarn, Borkút) az elképzelések szerint továbbra is a város szűken vett belvárosában kapna helyet. A látványterv alapján a pályázati kiírásban meghatározott ismertető táblák mérete most is nagyjából az erdei tanösvényeken általában megszokott nagyságú, 2 X 1 méteres, tetővel ellátott, mindkét oldalán szöveges információt tartalmazó objektum, melyet interaktív elemekkel is ellátnak.

A látványterv elérhető a következő linkre kattintva: <http://www.sznno.hu/news.html>

A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke továbbította a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata elnökének Szekszárd Megyei Jogú Város polgármesteréhez intézett levelét is, mely három fontos információt tartalmaz:

1. A tanösvények *„egy országos hálózat részei. Ennek megfelelően a külső arculatuk az egyes településeken megközelítőleg egyforma. Ez a német fél pályázati támogatásának is a kritériuma.”*
2. *„Az előző évek tapasztalatai alapján a pályázat sikerességének egyik feltétele, hogy a pályázó helyi német önkormányzat és a települési önkormányzat írásbeli együttműködést kössön a tanösvény tábláinak elhelyezése és kivitelezése kapcsán. A helyi német önkormányzat a táblák milyenségét illetően csak az országos önkormányzattal együtt dönthet.”*
3. A táblákkal kapcsolatos formai kötöttségről *„tárgyalni azonban csak akkor tudunk, ha pontosan látjuk Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése elképzelését.”*

A levél az előterjesztés 2. számú melléklete.

A polgármesteri hivatal szakmailag érintett igazgatóságainak közös álláspontja szerint a körbejárható táblák elhelyezése továbbra is jelentősen módosíthatja a városképet. (Ezen túlmenően hatással lehet a gyalogos közlekedésre és a zöldterületek funkcióinak változását is jelentheti.)

A város főépítésének tavaly adott szakmai véleménye – melyet továbbra is fenntart – ismerteti néhány példát más jellegű információs tábla felállításáról.

A vélemény az előterjesztés 3. számú melléklete.

Tekintettel arra, hogy a már létező tanösvények egy része is kisebb területen, pl. egyetlen parkban, Duna-parton, a táblák szinte közvetlenül egymás mellé, sorban történő elhelyezésével jött létre, áthidaló megoldásként javasolható lehet, hogy a projekt Szekszárdon se a belvárosban, hanem – az interaktivitás, QR-kód rendszer maximális kihasználásával – egy olyan városrészben valósuljon meg, ahol rendelkezésre áll hozzá elegendő tér.

A két önkormányzat között kötendő együttműködési megállapodás konkrét tartalmáról egyelőre nincsenek információink.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Szekszárd, 2022. február 15.

Dr. Gábor Ferenc
jegyző

Határozati javaslat

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének **.../2022. (II.) határozata** **német nemzetiségi tanösvény létrehozásáról**

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése

1. a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat német nemzetiségi tanösvény létesítése tárgyában benyújtandó pályázatát elviekben támogatja, ám a megvalósításnak a pályázat látványtervében alkalmazott információs táblákkal történő lehetőségét Szekszárd Megyei Jogú Város belvárosában nem látja kivitelezhetőnek, biztosíthatónak;

Határidő: 2022. február 24.

Felelős: Ács Rezső polgármester

2. javasolja a pályázatot benyújtani kívánó Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzatnak, hogy keressen a városban más, alternatív helyszínt a tanösvény megvalósítására vagy kutasson fel és mutasson be a jelenlegi táblák helyett olyan információhordozó eszközt, melynek elhelyezése belvárosi körülmények között is megfelelő lehet, valamint a pályázat kiírójának, illetve támogatójának is megfelel.

Határidő: 2022. március 1.

Felelős: Ács Rezső polgármester



SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK

KÖZGYŰLÉSE

Szekszárd Megyei Jogú Város Polgármestere

Szekszárd Megyei Jogú Város Közgyűlésének - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva - a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 27/2021. (I.29.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben az alábbi határozatot hozza:

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 96/2021. (II.9.) határozata német nemzetiségi tanösvény létrehozásáról

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti - hatáskörében eljáró Szekszárd Megyei Jogú Város polgármestere a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben a Kultúra, Civil Szervezetek, Városmarketing Bizottság, valamint a Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság véleményének a bizottságok elnökein keresztül történő kikérésével felhívja a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat elnökét, kezdeményezze az Országos Német Nemzetiségi Önkormányzatnál a belvárosi és a történelmi városrészek tanösvényei esetén a táblákkal kapcsolatos formai kötöttségek alóli felmentést, valamint kérelmezze azt, hogy a táblarendszer egyedi, korszerű, urbánus megjelenéssel kerülhessen megtervezésre és megvalósításra, amiben az interaktivitás is kapjon szerepet.

Határidő: 2021. február 15.

Felelős: Ács Rezső polgármester

Ács Rezső s.k.
polgármester

A kiadmány hitelül:

Szekszárd, 2021. február 9.

dr. Gábor Ferenc jegyző nevében és megbízásából:



dr. Gyula Soma
Jogi és bizottsági referens

A határozatról értesül:

- dr. Horváth Annamária oktatási referens
- Farkas Pálné SZNNÖ elnök
- Herr Teréz főépítész
- Majnay Gábor osztályvezető



LANDESSELBSTVERWALTUNG
DER UNGARNDÉUTSCHEN
MAGYARORSZÁGI NÉMETEK
ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZATA

H-1026 BUDAPEST, JÚLIA U. 9. | H-1537 BUDAPEST, PF. 348 | +36 1 212 9151 | LDU@LDU.HU | WWW.LDU.HU

Unser Zeichen / Iktatószám: 86/2022
Sachbearbeiterin / Ügyintéző: Sax Ibolya

Ács Rezső
Szekszárd Megyei Jogú Város
polgármestere

Szekszárdi Polgármesteri Hivatal

Szekszárd
Béla tér 8.
7100

Tárgy: „Német nemzetiségi tanösvények létrehozása magyarországi német településeken” c. projekt

Tisztelt Polgármester Úr!

Örömmel értesítem, hogy a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata a Német Szövetségi Belügyminisztériumon keresztül az idei évben is támogatja német nemzetiségi tanösvények létrehozását magyarországi német településeken.

Farkas Pál Györgyné, a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat arról tájékoztatta önkormányzatunkat, hogy szeretnének az idei évben a projektre ők is pályázatot benyújtani.

Jelenleg 12 tanösvényünk van, melyek egy országos hálózat részei. Ennek megfelelően a külső arculatuk az egyes településeken megközelítőleg egyforma. Ez a német fél pályázati támogatásának is a kritériuma.

Az előző évek tapasztalatai alapján a pályázat sikerességének egyik feltétele, hogy a pályázó helyi német önkormányzat és a települési önkormányzat írásbeli együttműködést kössön a tanösvény tábláinak elhelyezése és kivitelezése kapcsán. A helyi német önkormányzat a táblák milyenségét illetően csak az országos önkormányzattal együtt dönthet.

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke 2021. november 15-én megküldte számunkra Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 96/2021. (II.9.) számú határozatát, amelyben Önök kérik, hogy önkormányzatunk adjon felmentést a táblákkal kapcsolatos formai kööttségek alól. Erről tárgyalni azonban csak akkor tudunk, ha pontosan látjuk Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése elképzelését.

Kérem Önt, tisztelt Polgármester Úr, hogy támogassa a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat törekvéseit a pályázat sikeressége érdekében.

Budapest, 2022. január 25.

Üdvözlettel:



Tisztelt Elnök Úr!

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Német Nemzetiségi Tanösvény létesítésére irányuló támogatási kérelme tárgyában készült előterjesztés kapcsán kérte főépítési véleményemet, melyet az alábbiakban adok meg:

A tanösvény jellemzően természeti értékek, érdekességek bemutatására szolgál, formaivilága is ehhez alkalmazkodik. Magyarországon több, mint 300 tanösvény van, ezek majdnem mindegyike nemzeti parkban, tájvédelmi körzetben vagy természetvédelmi területen vezet. Egységes tanösvény-jelzés nincsen, általában a környékre jellemző növény vagy állat stilizált képét használják fel a tanösvény útvonaljelzésére.

Egyre több tanösvény válik az utóbbi időben interaktívvá; pl. QR-kódok segítségével okostelefonnal az internetről lényegesen több információ érhető el, mint amennyit a táblák tartalmaznak, továbbá interaktív feladatok, vezetőfüzetek is társulhatnak egy komplex rendszerhez.

Az utóbbi időben egyre több olyan tanösvény létesül, amely kultúrtörténeti információk terjesztését szolgálja, ebbe a körbe tartoznak a Német Nemzetiségi Tanösvények is.

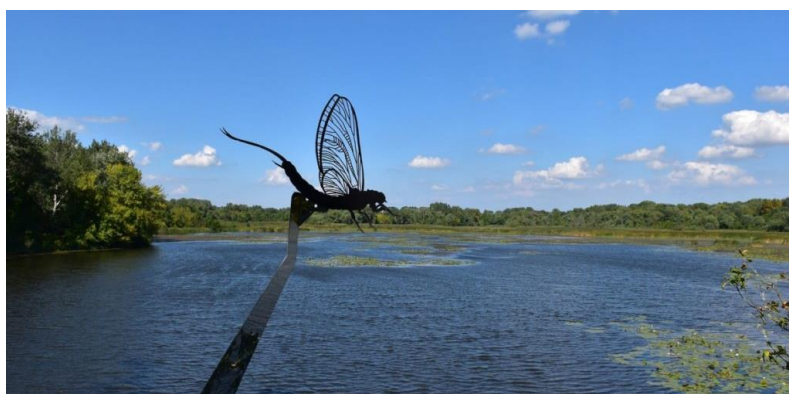


Magyarországon 2016 és 2020 között az alábbi 9 településen létesültek ilyen tematikájú tanösvények: Pilisszentiván, Somberek, Tarján, Feked, Mecseknádasd, Bátaszék, Csolnok, Bánd és Baja (országos tanösvény, a Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja területén). Ezek közül mutatnak be néhányat a fenti képek.

Számtalan példa található arra, hogy a tanösvények útvonalának megjelölése mennyire sokszínűen történhet, akár semleges formai kialakításban,



akár tematikus formák feliratos vagy jelzés-értékű alkalmazásával:



A Német Nemzetiségi Tanösvény létesítésére kiírt pályázat részletesen meghatározza a tanösvény táblarendszerének kialakítási követelményeit, ami a fenti települések esetében jó megoldásnak bizonyult; a megvalósult tanösvényi elemek elhelyezését és formai kialakításukat, „hangulatukat” tekintve a környezetükbe harmonikusan illeszkednek.

Szekszárd esetében azonban egy megyeszékhely városközpontja más alaphelyzet, ebből adódóan másfajta megközelítést igényelne, melyet azonban a szigorú pályázati feltételek nem tesznek lehetővé.

Mint azt a kiküldött előterjesztés is jelzi, a városközpontban elhelyezni kívánt, a fenti képeken látható táblarendszer – a kapcsolódó kiegészítő elemekkel – Szekszárd esetében kétségtelenül felvet városképi aggályokat.

A jelölt helyszínek műemléki és helyi védett épületeket, illetve azok környezetét érintik, ahol bármilyen köztéri elemmel szemben az illeszkedés, valamint a védett épület érvényesülésének biztosítása alapvető elvárás.

Ebbe a környezetbe nyilvánvalóan nagyon nehéz új elemeket harmonikusan beilleszteni, és sajnálatos módon a pályázatban előírt táblarendszer meglehetősen idegen elem lenne.

Maga az ötlet, a tanösvény megvalósítása bizonyára jelentős vonzerőt képviselne a városközpontban, melyet az interaktivitás is fokoz, ezért alapvetően támogatandónak tartom.

A pályázatban előírt formavilág az eddig támogatott települések esetében nem jelentett problémát – sőt inkább segítségként tekinthették - , így feltételezem, hogy a kiíró nem számolt azzal, hogy adott városi környezetben ez a kötött megvalósítási forma városképi konfliktust eredményezhet.

Véleményem szerint javasolni kellene a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat számára, hogy kezdeményezze az Országos Német Nemzetiségi Önkormányzatnál a pályázat formai kötöttségei alóli felmentést, valamint kérelmezze azt, hogy a táblarendszer egyedi, korszerű urbánus megjelenéssel kerülhessen megterveztetésére és megvalósítására.

Pl. álló formátumú kétoldalas fém tartószerkezetű tábla (illusztráció):



vagy „asztal” jellegű, fém tartószerkezetű tábla (illusztráció):



vagy a fenti fiktív példákon túl más korszerű és illeszkedő megoldás.

Amennyiben a fenti - Szekszárd MJ Város Önkormányzatának támogatásával - induló kezdeményezést a pályázat kiírója méltányolná és helyt adna annak, akkor a Szekszárdi Német Önkormányzat úttörő lenne abban, hogy megyeszékhelyként elsőként hoz létre Német Nemzetiségi Tanösvényt, és egyben egy új formavilággal megmutatja azt, hogy városi környezetbe szervesen illeszkedve is meg lehet valósítani a projektet.

Szekszárd, 2021. február 4.

Herr Teréz
főépítész